

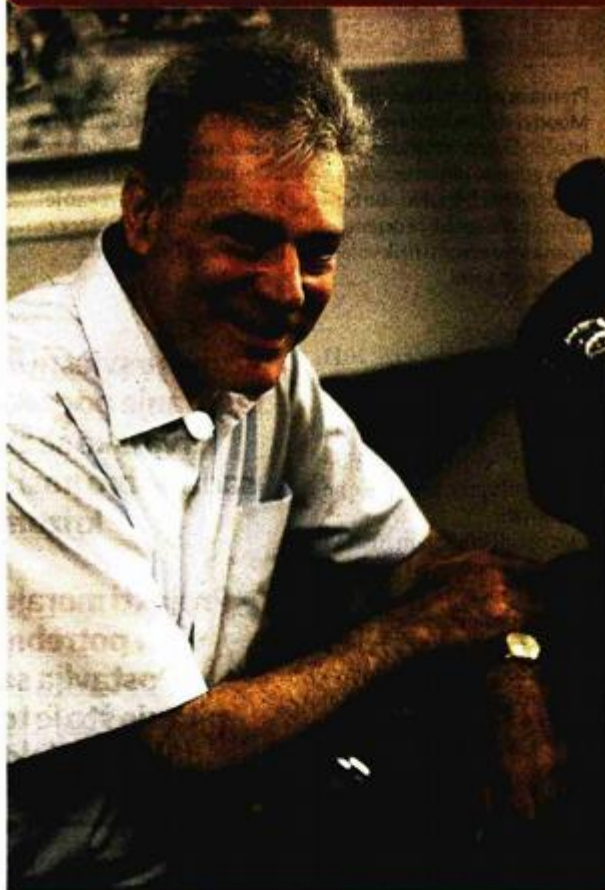

Dvije k

SPOJ BETONA I ČELIKA

...

Arhitekt Ljubomir Cota, sin slavnoga Frane Cote, objašnjava projekt dogradnje Euroherc osiguranja, prve zgrade čijih gornjih pet etaža mogu stajati neovisno o donjem dijelu zgrade

Kratka biografija

Ljubomir Cota u dugogodišnjoj je arhitektonskoj praksi realizirao oko 70 projekata, a u posljednjih 15-ak godina specijalizirao se za poslovne zgrade te većinom surađuje na projektima Agram grupe. U posljednje vrijeme realizirao je zgrade Agrama u Karlovcu, Sarajevu, Sisku i Slavonskom Brodu, Euroduhan u Bjelovaru, Jadransko osiguranje na Ljubljanskoj aveniji u Zagrebu i Puli te Euroherc u Zadru te Osijeku koji ima čak 90.000 četvornih metara. Za sebe kaže da ne radi glamur arhitekturu, nego arhitekturu za obične ljude. ●

Jedan od novijih Cotin projekata je Agram u Sarajevu (lijevo) i u Karlovcu (gore)

Nakon što su maknute 'kape' s posljednje etaže (dolje) krenulo se s dogradnjom čelične konstrukcije (gore) koja je trajala godinu dana

uće spojene u jednu

Inovacija Statika postojeće zgrade dopuštala je još jednu etažu te je trebalo osmisliti rješenje koje još nikad nije bilo napravljeno u Hrvatskoj

Novih pet etaža napravljeno je od čelika i one, zahvaljujući velikim čeličnim stupovima, uopće ne opterećuju donju kuću. Zapravo je riječ o dvije kuće spojene u jednu jer bi svaka od tih kuća mogla stajati zasebno, rekao je arhitekt Ljubomir Cota

● BOBA BLAŠKOVIĆ

Zakon, planovi i propisi tijekom godina često se mijenjaju. Nekad su restriktivniji od prijašnjih, a ponekad dopuštaju više nego što je to nekada bilo zadovoljeno. Tijekom godina i investitori požele dograditi i povećati svoj projekt, a arhitektu Ljubomiru Cota sve se to dogodilo, i to samo na jednom projektu, zgradi Euroherc osiguranja u Vukovarskoj ulici u Zagrebu.

Naime, krajem 90-ih godina Ljubomir Cota projektirao je poslovnu zgradu sa sedam katova sukladno svim tadašnjim propisima koji su na toj lokaciji maksimalno predviđali tu visinu objekta. Zgrada je sagrađena 2000. godine, no generalni urbanistički plan Zagreba otad se izmijenio te je na velikim gradskim avenijama, poput Vukovarske, dopuštena gradnja nebodera i visokih zgrada.

Pooštrili se propisi

Od 2000. do danas porasla je i cijena građevinskog zemljišta pa je investitor, odnosno Uprava Euroherca, odlučio dograditi postojeću zgradu za pet etaža.

Prvo smo ispitali statiku zgrade i zaključili da bi se na postojeću konstrukciju mogao dograditi samo jedan kat. Tada smo

shvatili da ćemo morati raditi nova konstrukcijska rješenja kako bismo zgradi dogradili pet katova. Jedna od varijanti na kojoj smo radili čak dvije godine naposljetku je 'pala' jer su se u međuvremenu pooštrili protupožarni uvjeti i propisi u slučaju potresa, pa smo od te ideje morali odustati i krenuti u novu koju smo ovih dana i realizirali - ispričao je Ljubomir Cota, projektant "stare" i "nove" zgrade Euroherc osiguranja.

Mogu funkcionirati zasebno

Ideju koju su ovih dana realizirali rezultirala je željenom dogradnjom za pet etaža i dodatnih 5770 četvornih metara, a ti dodatni kvadrati sagrađeni su zahvaljujući tehničkom rješenju koje je posve novo u Hrvatskoj.

Novih pet etaža napravljeno je od čelika i one, zahvaljujući velikim čeličnim stupovima, uopće ne opterećuju donju kuću. Zapravo je riječ o dvije kuće spojene u jednu jer bi svaka od tih kuća mogla stajati zasebno. Donja kuća funkcionira neovisno o gornjoj, a nova gornja stoji na čeličnim stupovima i uopće ne opterećuje staru zgradu - objasnio je Ljubomir Cota.

Srce u sredini
Osmi kat je srce zgrade gdje se spajaju gornja i donja zgrada

Novi GUP
Investitor je zbog skupog zemljišta odlučio nadograditi postojeću zgradu

vljeno je od čelika i one, zahvaljujući čeličnim stupovima, uopće ne opterećuju donju kuću. Zapravo je riječ o dvije kuće spojene u jednu jer bi svaka od tih kuća mogla stajati zasebno. Donja kuća funkcionira neovisno o gornjoj, a nova gornja stoji na čeličnim stupovima i uopće ne opterećuje staru zgradu - objasnio je Ljubomir Cota.

Dodao je kako su u temeljnu ploču fundirali četiri čelična stupa koji su povezani s rešetkama te tako dobili konstrukciju mosta.

Ljuljanje čelika

S južne strane su dva stupa, jednako kao i sa sjeverne, a između njih je razdaljina od 40 metara koja je povezana rešetkastom konstrukcijom koja zapravo stvara most. Stupovi su u formi istokračnog trokuta, površine poput manje garsonijere. Čelična konstrukcija, odnosno stupovi prolaze kroz donju kuću te ju novom neovisnom konstrukcijom nadvisuju, tvoreći zapravo novi objekt koji je građen u potpunosti od čelika. Stara konstrukcija

Sin slavnog Frane Cote

Neizbježno pitanje koje se Ljubomir Cota našlušao tijekom studentskih dana, jednako kao i njegov sin, trenutačno absolvent na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, glasi: Što vam je Frane Cota? Frane Cota, arhitekt, kipar i autor nekih od antologijskih primjera vila hrvatske moderne, otac je Ljubomira Cote. Iako je otac umro kada su mu bile samo četiri godine, zahvaljujući svojoj majci Mili, a ponešto i enciklopedijama, za oca ga vežu mnoge uspomene i sjećanja. Otac je bio čudo od djeteta, a zahvaljujući fratru Luji Marunu, dobio je priliku otići iz rodnog Knina i školovati se u Beču. Ondje je s lakoćom završio Akademiju te se u Zagreb vratio kao akademski kipar, no ubrzo je u Zagrebu upisao Tehnički fakultet gdje je diplomirao smjer arhitektura. Tijekom života uvijek se smatrao

kiparom, a ne arhitektom, iako ga ljudi danas prvenstveno smatraju arhitektom - rekao je Ljubomir Cota. To i ne čudi s obzirom na to da su njegove vile Botteri i Deutsch uvrštene među najuspješnije primjere zagrebačke moderne. Ta je vila imala čudnu priču, kao i mnoge druge kuće iz tog razdoblja. Građena je 1936. godine za tri starije sestre i zbog toga što su se teško kretale, kuća je imala dizalo. To je prva obiteljska kuća u Hrvatskoj koja je imala lift, a građena je i projektirana po vrlo visokim standardima te je, primjerice, imala i bazen. S obzirom na to da su sestre bile Židovke, nedugo nakon useljenja su protjerane, a u kuću su se uselili prvo ustaše te zatim komunisti. Jednom prilikom kada sam došao vidjeti kuću, primijetio sam da je jako devastirana i ispregrađivana - rekao je Cota. ●

Potreba, a ne eksperiment
 Cota je napomenuo kako mu je žao što je investitor inzistirao da se čelična konstrukcija što manje vidi te da kuća djeluje kao da je odjedanput građena jer smatra da bi bilo puno zanimljivije i iskrenije da je razlika vidljivija. Ta dogradnja zasigurno nije jeftina te bi svakako bilo isplativije da su se gradile dvije odvojene, nego 'spojene' kuće. No, ovakva konstrukcija bila je napravljena iz potrebe, a ne iz eksperimenta - rekao je Cota. ●

Vila Deutsch u literaturi se često naziva najuspješnijom vilom, a manje poznato je da je ta kuća prva u Hrvatskoj imala lift i bazen